

МОНГОЛ УЛС
ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН
ЗАХИРАМЖ

2024 оны 05 сарын 13 өдөр

Дугаар А/244

Мөрөн сум

Жендэрийн салбар хороо шинэчлэн
байгуулах тухай

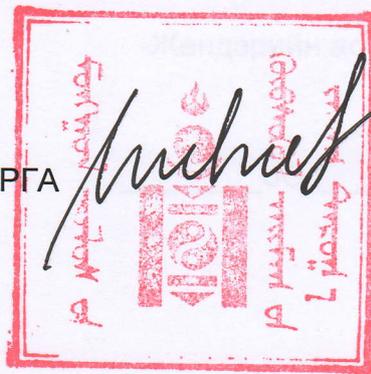
Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 60 дугаар зүйлийн 60.1.1, 66 дугаар зүйлийн 66.1, Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.4, 19 дүгээр зүйлийн 19.1.4, Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 227 дугаар тогтоолоор батлагдсан Жендэрийн үндэсний хорооны дүрмийг тус тус үндэслэн ЗАХИРАМЖЛАХ нь:

1. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хууль, Монгол Улсын урт, дунд, богино хугацааны бодлогын баримт бичиг, хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, Хорооноос гаргасан шийдвэрийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулж, биелэлтэд хяналт тавих, жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах асуудлаар зөвлөх чиг үүрэг бүхий Жендэрийн салбар хорооны бүрэлдэхүүнийг нэгдүгээр, ажиллах журмыг хоёрдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Харьяа нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, арга хэмжээг орон нутгийн эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн бодлогод төсвийн хамт тусгуулан батлуулж, хэрэгжилтэд хяналт тавих, удирдлага, арга зүйгээр ханган ажиллахыг Жендэрийн салбар хорооны дэд дарга (М.Хуягбаатар)-д даалгасугай.

3. Захирамжийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Нийгмийн бодлогын хэлтэс (Б.Батбилгүүн)-т үүрэг болгосугай.

ДАРГА

П.ЛХАГВАЖАВ

Аймгийн Засаг даргын 2024 оны 05
дугаар сарын 13-ны өдрийн 4/27 дугаар
захирамжийн нэгдүгээр хавсралт

ЖЕНДЭРИЙН САЛБАР ХОРООНЫ БҮРЭЛДЭХҮҮН

Салбар хорооны дарга: -Засаг дарга

Салбар хорооны дэд дарга: -Засаг даргын орлогч

Гишүүд:

- Засаг даргын Тамгын газрын дарга
- Санхүү, төрийн сангийн хэлтсийн дарга
- Нийгмийн бодлогын хэлтсийн дарга
- Хөрөнгө оруулалт, хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн хэлтсийн дарга
- Хууль эрх зүйн хэлтсийн дарга
- Хяналт-шинжилгээний үнэлгээний хэлтсийн дарга
- Статистикийн хэлтсийн дарга
- Цагдаагийн газрын дарга
- Эрүүл мэндийн газрын дарга
- Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын дарга
- Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил, хамгааллы газрын дарга
- Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газрын дарга
- Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн төв
- Төрийн албаны салбар зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга /Хүний нөөцийн асуудал хариуцсан холбогдох албан тушаалтан /
- Жендэр, хүний эрхийн чиглэлээрх ТББ-ын төлөөлөл (тухайн орон нутагт үйл ажиллагаа явуулдаг 1-2) зөвшилцсөнөөр
- Хувийн хэвшлийн байгууллагуудын төлөөлөл (зөвшилцсөнөөр 2-3 төлөөлөл)
- АОЭНХ, МҮХАҮТ...зэрэг (орон нутаг дахь салбарын төлөөлөл байж болно)

Нарийн бичгийн дарга: -Жендэрийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн

_____оОо_____

ЖЕНДЭРИЙН САЛБАР ХОРООНЫ АЖИЛЛАХ ЖУРАМ

НЭГ. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэхүү журмын зорилго нь Жендэрийн үндэсний хорооны аймаг дахь жендэрийн салбар хороо /цаашид "салбар хороо" гэх/-ны зохион байгуулалт, чиг үүрэг, үйл ажиллагааны болон түүнтэй холбогдох бусад харилцааг зохицуулахад оршино.

1.2. Салбар хороо нь Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хууль, "Жендэрийн үндэсний хорооны дүрэм"-д заасан бүрэн эрхийг орон нутгийн хэмжээнд хэрэгжүүлж ажиллах Жендэрийн үндэсний хорооны зохион байгуулалтын нэгж юм.

1.3. Салбар хороо нь харьяа нутаг дэвсгэртээ Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хууль (ЖЭТБХТХ), Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах хөгжлийн бодлого, үйл ажиллагааг тодорхойлох, хэрэгжүүлэх, төр, иргэний нийгмийн байгууллагын хамтын ажиллагаа, салбар дундын зохицуулалтыг хангаж, биелэлтэд хяналт тавьж ажиллана.

ХОЁР. САЛБАР ХОРООНЫ БҮРЭЛДЭХҮҮН, ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ

2.1. Салбар хороог Жендэрийн үндэсний хорооны дүрмийн 6 дугаар зүйлийн 6.2-т заасны дагуу тухайн шатны Засаг дарга ахалж, түүний үйл ажиллагааг удирдлагаар хангана.

2.2. Салбар хорооны дарга нь Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.1.4-д зааснаар салбар хорооны бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг баталж мөрдүүлнэ.

2.3. Салбар хороо нь аймгийн ЗДТГ, харьяа агентлаг, байгууллага, олон нийтийн байгууллагын оролцоог хангасан байх ба аль нэг хүйсийн төлөөлөл нь 40 хувиас доошгүй байна.

2.4. Салбар хороо нь салбар хорооны дарга (тухайн шатны Засаг дарга), дэд дарга (Засаг даргын орлогч), нарийн бичгийн дарга (ЗДТГ-ын холбогдох жендэрийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн), гишүүдээс бүрдэнэ.

2.5. Салбар хороо нь сум, хороодод жендэрийн дэд салбар хороодтой байна. Салбар хороо нь дэд салбар хороог мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангаж, хяналт тавьж ажиллана. Дэд салбар хороо нь бүрэлдэхүүн, үйл ажиллагааны журмыг энэхүү журамд нийцүүлэн боловсруулж, байгууллагын удирдлага (тухайн шатны Засаг дарга)-ын шийдвэрээр батлуулж мөрдөнө. Дэд салбар хороо нь салбар хорооны өмнө ажлаа хариуцан тайлагнана.

2.6. Аймаг дахь салбар хороо нь 13-17, сум, хороод нь 5-7 хүртэлх хүний бүрэлдэхүүнтэй байна.

2.7. Салбар хорооны үйл ажиллагааны үндсэн хэлбэр нь хуралдаан байна. Салбар хорооны хуралдааныг жилд 2-оос доошгүй удаа хийнэ. Хуралдааныг салбар хорооны дарга удирдана.

2.8. Шаардлагатай тохиолдолд салбар хорооны ээлжит бус хуралдааныг салбар хорооны даргын санаачилгаар, эсхүл хорооны гишүүдийн олонхийн санаачилгаар зарлан хуралдуулж болно. Гишүүдийн 50-иас дээш хувь нь хуралдаанд ирсэн тохиолдолд хуралдааныг хүчинтэйд тооцно.

2.9. Салбар хорооны хуралдаанаар хэлэлцсэн асуудлыг хуралдаанд оролцсон нийт гишүүдийн олонхийн саналаар шийдвэрлэнэ. Гишүүдийн санал тэнцсэн тохиолдолд хуралдаан даргалагчийн саналаар асуудлыг шийдвэрлэнэ.

2.10. Салбар хороо нь хуралдааны дэгээ энэ журамд нийцүүлэн өөрөө тогтооно.

2.11. Салбар хорооны хуралдаанаар хэлэлцэн шийдвэрлэсэн асуудлаар салбар хорооны дарга (Засаг даргын) захирамж, хурлын тэмдэглэл гарна.

2.12. Салбар хорооны хуралдааны тэмдэглэлийг нарийн бичгийн дарга хөтөлж, дарга хянаж гарын үсэг зурж албажуулна.

ГУРАВ. САЛБАР ХОРООНЫ ЧИГ ҮҮРЭГ

3.1. Бодлого боловсруулах, хэрэгжүүлэх хүрээнд:

3.1.1. Орон нутгийн хөгжлийн бодлого, хөтөлбөр, төлөвлөгөө, төсөл, шийдвэрт жөндөрийн эрх тэгш байдлыг хангах үзэл баримтлалыг тусгах замаар хөгжлийн бодлогыг жөндөрийн мэдрэмжтэй болгох;

3.1.2. Жөндөрийн эрх тэгш байдлыг хангах дэд хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангах хүрээнд орон нутгийн хөгжлийн бодлого, хөтөлбөр, төсөлтэй уялдуулан хэрэгжүүлэх, шаардлагатай тохиолдолд тухайн шатны ИТХ-д танилцуулах, шийдвэрлүүлэх;

3.1.3. Холбогдох хууль тогтоомж, бодлого, шийдвэрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг салбар хороодын гишүүн байгууллагуудын жилийн төлөвлөгөөнд шаардагдах төсвийн хамт тусгуулж, тухайн оны эхний улиралд багтаан батлуулан Жөндөрийн үндэсний хороонд хүргүүлэх;

3.1.4. Тухайн жилийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, хууль тогтоомж, бодлого шийдвэрийн хэрэгжилтийг харьяа нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд зохион байгуулах, биелэлтэд хяналт тавьж ажиллах;

3.1.5. Бүх шатны засаг дарга нартай байгуулах гэрээ болон холбогдох төрийн байгууллагуудын удирдлагуудтай хийх гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд ЖЭТБХТХ, бодлого хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах талаар тусгах, үр дүнг тооцох;

3.1.6. Төрийн байгууллагын жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангахтай холбоотой зарим чиг үүргийг олон нийтийн болон төрийн бус байгууллагаар гэрээний дагуу гүйцэтгүүлэх, үүнд шаардагдах зардлыг жил бүрийн төсөвт тусгаж батлуулах, хэрэгжилтийг тайлагнах;

3.1.7. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр холбогдох байгууллагуудад үүрэг даалгавар, чиглэл, арга зүйн зөвлөгөө өгөх;

3.1.8. Салбар, орон нутгийн байгууллага болон төр, хувийн хэвшил, иргэний нийгмийн байгууллагын хамтын ажиллагааг дэмжих, салбар дундын зохицуулалтыг хангах;

3.1.9. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуульд заасан холбогдох тайлан мэдээг бэлтгэж, тогтоосон хугацаанд Жендэрийн үндэсний хороонд хүргүүлэх;

3.2. Хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийх хүрээнд:

3.2.1. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах бодлого, хөтөлбөр, үйл ажиллагааны хэрэгжилтэд хяналт тавих ажлыг харьяалах байгууллага, орон нутгийн хэмжээнд (сум, хороо) зохион байгуулах;

3.2.2. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах бодлого, хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд оролцоонд суурилсан аргачлалаар хяналт шинжилгээ, үнэлгээг жил бүр, хууль тогтоомжид заасан хугацаанд хөндлөнгийн үнэлгээг холбогдох Төрийн болон ТББ-аар тус тус хийж гүйцэтгүүлэх;

3.1.3. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах бодлого, хөтөлбөр, үйл ажиллагааны хэрэгжилт болон тухайн орон нутагт жендэрийн нөхцөл байдлын дүн шинжилгээ зэрэг хийхэд энэ чиглэлээр ажилладаг төрийн бус байгууллага, судалгаа шинжилгээний байгууллагуудаар гүйцэтгүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх;

3.1.4. Холбогдох хууль тогтоомж, бодлого, шийдвэрийг хэрэгжүүлэх тухайн жилийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг зохион байгуулж, үр дүнг Жендэрийн үндэсний хороонд хүргүүлэх;

3.1.5. Салбар хорооны гишүүдийн жил бүрийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө болон үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд ЖЭТБХТХ, холбогдох, бодлого, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээг шалгуур үзүүлэлтийн хамт тусгах, үр дүнг тооцох;

3.3. Жендэр статистик мэдээллийг бүрдүүлэх хүрээнд:

3.3.1. Тухайн орон нутаг, салбарын хэмжээнд хүйсээр ангилсан статистик мэдээллийг бүрдүүлэх;

3.3.2. Орон нутгийн жендэрийн нөхцөл байдлын статистик мэдээлэл /үзүүлэлт/-ийг бүрдүүлэх, цаашид тус үзүүлэлтүүдийг сайжруулан жил бүр тогтмол гаргаж хэвшүүлэх;

3.3.3. Хүйсээр ангилсан статистикийн мэдээлэлд үндэслэн жендэрийн эрх тэгш байдал, бодлогын үр нөлөөг үнэлэх, үнэлгээнд үндэслэн бодлого, хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг сайжруулах арга хэмжээ авах;

3.3.4. Хүйсээр ангилсан мэдээллийг эмхэтгэн, хэрэглэгчдэд хүргэх, түүнийг бодлого боловсруулахад ашиглахад чадавхжуулах арга хэмжээг зохион байгуулах;

3.3.5. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.1.8, 19.1.9-д заасан тайлан, мэдээг бүрдүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

3.4. Жендэрийн сургалт, судалгаа, гэгээрлийн ажлын хүрээнд:

3.4.1. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангахад шаардлагатай орон нутгийн чадавхыг төрийн байгууллагын болон нийгмийн хүрээнд бэхжүүлэх;

3.4.2. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах төрийн бодлого, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой сайн туршлагыг аж ахуйн нэгж байгууллага, олон нийтэд таниулан сурталчлах;

3.4.3. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг эрхэмлэсэн соёлыг төлөвшүүлэх гэгээрэл, сурталчилгааны ажлыг хүн амын дунд зохион байгуулахад арга зүйн дэмжлэг үзүүлж, хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллах;

3.4.4. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах, бэхжүүлэх, хамгаалахад олон нийтийн болон хувийн хэвшлийн байгууллага, ОУ-ын байгууллага, иргэдийн оролцоог хангаж, үйл ажиллагааг дэмжиж хамтран ажиллах;

3.4.5. Жендэрийн үндэсний хорооны цахим хуудаст байрших “Удирдах албан тушаалтнуудад зориулсан жендэрийн талаарх мэдлэг, ойлголтыг нэмэгдүүлэх жендэрийн цахим сургалт”-д хамрагдаж, гэрчилгээ авах;

3.5. Жендэрийн ялгаварлан гадуурхалтаас урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр:

3.5.1. Жендэрт суурилсан хүчирхийлэл, ялгаварлан гадуурхалтаас урьдчилан сэргийлэх, таслан зогсоох чиглэлээрх холбогдох хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхэд хамтын ажиллагаа, чадавхыг бэхжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх;

3.5.2. Орон нутгийн түвшинд анхан шатны нэгжүүдэд жендэрт суурилсан хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх, жендэрийн ялгаварлан гадуурхалтад өртсөн тохиолдолд зөвлөн туслах, чадавхыг бэхжүүлэх үйл ажиллагааны зардлыг шийдвэрлүүлэх;

3.5.3. Жендэрт суурилсан хүчирхийллийн хохирогчдод үзүүлэх нэг цэгийн үйлчилгээг үзүүлэхэд төр, ИНБ-уудын хамтын ажиллагааг бэхжүүлэх, хамтран ажиллах;

3.5.4. Жендэрт суурилсан хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх нөлөөллийн арга хэмжээнд орон нутгийн иргэд, олон нийт залуучууд, зорилтот бүлгийн оролцоог хангах;

3.5.5. Гэр бүл, нийгэм, соёлын харилцаанд эрэгтэй эмэгтэй хүмүүсийн үүрэг оролцооны талаарх хэвшмэл ойлголтыг арилгах, өөрчлөх талаар бүх нийтийн жендэрийн боловсролыг дээшлүүлэх сургалт, гэгээрлийн аяныг өрнүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх;

3.5.6. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах төрийн бодлогын хүрээнд эрэгтэй эмэгтэй хүний нийгэм, гэр бүлийн харилцаанд үүссэн тэгш бус байдлыг арилгахад чиглэсэн түр тусгай арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн бодлого, хөтөлбөрийг боловсруулах, хэрэгжүүлэхэд арга зүйгээр хангах;

3.6. Улс төрийн хүрээн дэх жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр:

3.6.1. Шийдвэр гаргах түвшин дэх эмэгтэйчүүдийн оролцоог нэмэгдүүлэх, чадавхжуулах арга хэмжээг орон нутгийн хэмжээнд тогтмол зохион байгуулах, энэ чиглэлээр хувийн хэвшил, иргэний нийгмийн хамтын ажиллгааг өргөжүүлэх;

3.6.2. Улс төр, төрийн алба, бизнес, иргэний нийгмийн байгууллагуудтай залуу манлайлагч эмэгтэйчүүдийг бэлтгэх, сургалт хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлж, хамтран ажиллах;

3.7. Эдийн засгийн хүрээн дэх жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр:

3.7.1. Тухайн орон нутгийн хөгжлийн бодлого, хөтөлбөр, төслийг жендэрийн мэдрэмжтэй төлөвлөх, төсөвлөх арга зүйг нэвтрүүлэх;

3.7.2. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах болон төрөөс үзүүлж, байгаа бүх төрлийн үйлчилгээг жендэрийн мэдрэмжтэй болгох арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх;

3.7.3. Охид, эмэгтэйчүүд, өрх толгойлсон эцэг, эх, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд (ажилтан, албан хаагчид)-ийн эдийн засгийн чадавхыг бэхжүүлэх, хөнгөлөлттэй зээл, тусламж үзүүлэх хөтөлбөрт хамрагдахад дэмжлэг үзүүлэх;

3.8. Төрийн албан дахь жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах хүрээнд:

3.8.1. ЖЭТБХТХ-ийн 10 дугаар зүйлд заасан төрийн албан дахь жендэрийн эрх тэгш байдлын баталгааг хангаж, төрөөс эрэгтэй, эмэгтэй хүний төрийн албанд орох, албан тушаал, эрхлэх тэгш эрх бодитой хэрэгжих боломж, нөхцөлийг бүрдүүлэх чиглэлээр шаардлагатай зөвлөмж, дүгнэлтийг гаргаж, хэрэгжилтийг хангуулж ажиллах;

3.8.2. Төрийн албыг жендэрийн ялгаварлан гадуурхалтаас ангид байлгах, эрэгтэй, эмэгтэй хүйсийн аль нэгэнд давуу эрх олгохгүй байх, тодорхой салбар, нэгж дэх хүйсийн тэнцвэргүй байдлыг арилгах арга хэмжээ (түр тусгай арга хэмжээ) авах хүний нөөцийн бодлогыг төлөвлөн хэрэгжүүлэхэд мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангах;

3.8.3.Төрийн байгууллагын дэргэдэх хороо, зөвлөл, комиссын бүрэлдэхүүнд хүйсийн тэнцвэрт байдлыг хангуулах, хэрэгжилтийг тайлагнах;

3.9. Хөдөлмөр, эрхлэлт, хөдөлмөрийн харилцаан дахь жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр:

3.9.1. Хөдөлмөр эрхлэлт, хөдөлмөрийн харилцааг жендэрийн ялгаварлан гадуурхалтаас ангид байлгах, ажлын байранд жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах талаар Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийн 11 дүгээр зүйл (Хөдөлмөрийн хуулийн шинэчилсэн найруулгын 7 дугаар зүйлд заасан дарамт, хүчирхийлэл, бэлгийн дарамтыг хориглох, түүнээс урьдчилан сэргийлэх)-д заасан ажил олгогчийн үүргийн хэрэгжилтийг харъяа байгууллага, нутаг дэвсгэрийн хүрээнд хангуулах ажлыг зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх;

3.9.2.Хүүхэд төрүүлэх, хүүхэд асрах чөлөө авсан ажилтны мэргэжил, мэргэшлийн ур чадварыг хөдөлмөрийн зах зээл дээр өрсөлдөж, чадахуйц түвшинд байлгах зорилгоор тэднийг давтан сургалтад хамруулах бодлогыг байгууллага, харъяа агентлаг, нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд авч хэрэгжүүлэх;

3.9.3. Ажлын байранд бэлгийн дарамт гарахаас урьдчилан сэргийлэх, бэлгийн дарамтыг үл тэвчих орчныг бүрдүүлэх, гарсан гомдлыг шийдвэрлэх хэм хэмжээг хөдөлмөрийн дотоод журамд тусгуулах ажлыг байгууллага, харъяа нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд зохион байгуулах, биелэлтэд хяналт тавих;

3.9.4.Байгууллагын түвшинд жендэрийн мэдрэмжтэй байгууллагын соёл, ажил ар гэр, амьдралын тэнцвэрт байдлыг хангах, гэр бүлийн үүргээ хослуулах, эрүүл мэндээ хамгаалах, хөдөлмөрийн аюулгүй, таатай орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх, ажлын уян хатан цагийн зохицуулалтыг хийхэд арга зүйн зөвлөгөө өгөх;

3.10.Соёл, боловсрол дахь жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр:

3.10.1.Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллага зэрэг зарим байгууллагын ажил, үйлчилгээний онцлогоос хамаарч түр, тусгай арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх;

3.10.2.Сургуулийн өмнөх, бага, дунд, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв (Политехникийн коллеж)-ийн захирал, эрхлэгчийн үйл ажиллагааг үнэлэх, дүгнэх, шалгуур үзүүлэлтэд жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах арга хэмжээг тусгуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавих;

3.10.3.Эрүүл мэнд, нөхөн үржихүйн боловсрол олгох хичээлийн агуулгыг насны онцлогт тохируулан ЕБС болон албан сургалт, их дээд сургуулийн хөтөлбөрт тусгуулах;

3.11.Эрүүл мэндийн салбар дахь жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр:

3.11.1. Эрэгтэй, эмэгтэй болон хөгжлийн бэрхшээлтэй хүмүүс (эрэгтэй, эмэгтэй)-ийн эрүүл мэндийн онцлог хэрэгцээнд зориулсан үйлчилгээг бий болгоход чиглэсэн арга хэмжээг авах, үйл ажиллагааг тогтвортойгоор дэмжих;

3.11.2. Орон нутгийн алслагдмал нутгийн хүн ам, малчдад эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах, явуулын эрүүл мэндийн үйлчилгээг тогтмол хүргэх нөхцөлийг бүрдүүлэх;

3.11.3. Эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн нөхөн үржихүй болон эрүүл мэндийн чиглэлээр насны онцлогт тохируулан мэдлэг мэдээллийг олгоход дэмжлэг үзүүлэх;

3.12. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр хувийн хэвшил, олон нийтийн байгууллагын оролцоог хангах чиглэлээр:

3.12.1. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангахад чиглэсэн хууль тогтоомж, төрийн бодлого, шийдвэрийг боловсруулах, хэрэгжүүлэх, түүний биелэлтэд хяналт тавихад оролцох, хөндлөнгийн хяналт шинжилгээ үнэлгээ хийхэд энэ чиглэлээрх ИНБ-уудыг татан оролцуулах;

3.12.2. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах төрийн байгууллагын зарим чиг үүргийг төрийн бус байгууллагуудаар гүйцэтгүүлэх;

3.12.3. Жендэрийн асуудлаар төр, иргэнийн нийгэм, хувийн хэвшил, олон улсын түншлэгчид болон иргэдийн олон талт хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх;

ДӨРӨВ. САЛБАР ХОРООНЫ ДАРГА, НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА, ГИШҮҮДИЙН ЧИГ ҮҮРЭГ

4.1. Салбар хорооны дарга (дэд дарга) дараах эрх, үүргийг хэрэгжүүлнэ.

4.1.1. Салбар хорооны ээлжит болон ээлжит бус хуралдаанаар хэлэлцэх асуудлыг баталж, хуралдааныг товлох, даргалах, хуралдааны тэмдэглэлийг албажуулах;

4.1.2. Салбар хорооны даргын эзгүйд түүний эрх олгосноор дэд дарга салбар хорооны үйл ажиллагааг удирдах;

4.1.3. Гишүүдэд чиг үүргийн дагуу жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр үүрэг даалгавар өгч, биелэлтэд хяналт тавих;

4.1.4. Салбар хороог төлөөлөн бусад байгууллага, албан тушаалтантай харилцах;

4.1.5. Нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр удирдлагаар хангах, холбогдох хууль тогтоомж, шийдвэрийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

4.1.6. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр тухайн жилд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, арга хэмжээг орон нутаг эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн бодлогод төсвийн хамт тусгуулан батлуулах;

4.1.6. Салбар хорооны тайлан, мэдээллийн бодит байдалд хяналт тавих;

4.1.7. Тухайн харьяалах сум, хороодын дэд салбар хорооны үйл ажиллагааг мэргэжил арга зүйгээр хангах, хяналт тавих;

4.1.8. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр гишүүдийн чиг үүргийг гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд шалгуур үзүүлэлтийн хамт тусгаж, үр дүнг тооцох, дүгнэж, урамшуулах;

4.1.9. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн явц, үр дүнгийн талаарх тухайн шатны Засаг даргын зөвлөлийн хуралд тайлагнах, хэлэлцүүлэх, гарсан санал, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хангах;

4.1.10. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээрх арга хэмжээнд зарцуулж буй хөрөнгийн зарцуулалтад хяналт тавих;

4.1.11. Гишүүн нь хүлээсэн үүргээ хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр удаа дараа биелүүлээгүй тохиолдолд Төрийн албаны тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

4.1.12. Жендэрийн асуудал хариуцсан мэргэжилтний ажлын ачаалал, үр дүн, ур чадвартай нь уялдуулан холбогдох хууль, журамд нийцүүлэн дэмжих, урамшуулах, тогтвор суурьшилтай ажиллуулах;

4.1.13. Жендэрийн үндэсний хорооноос зохион байгуулж байгаа аливаа нэгдсэн арга хэмжээнд салбар хороодын гишүүд болон холбогдох удирдлага, албан тушаалтнуудыг оролцуулах;

4.1.14. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр байгууллага, иргэнийг шагналд урамшуулалд тодорхойлох;

4.2. Салбар хорооны нарийн бичгийн дарга дараах эрх, үүргийг хэрэгжүүлнэ. Үүнд:

4.2.1. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах асуудлаар салбар хорооны дарга, гишүүдийг холбогдох мэдээ, мэдээллээр хангах;

4.2.2. Салбар хорооны хуралдаанаар хэлэлцэх асуудлын төлөвлөгөөг боловсруулж, гишүүдээс санал авах, нэгтгэх, салбар хорооны даргаар батлуулах;

4.2.3. Салбар хорооны дарга, гишүүдэд төлөвлөгөөний биелэлт, үр дүнг улирал тутам тайлагнах, дараа улиралд хэрэгжүүлэх арга хэмжээг төлөвлөгөөнд тусгаж, танилцуулах;

ТАВ. САЛБАР ХОРООНЫ САНХҮҮЖИЛТ

5.1. Хорооны үйл ажиллагаанд шаардагдах бичиг хэргийн болон зохион байгуулалтын зардлыг тухайн орон нутгийн Засаг даргын Тамгын газар хариуцна.

5.2. Салбар хороо нь харъяа нутаг дэвсгэрийнхээ хэмжээнд жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах арга хэмжээний зардлыг тухайн шатны Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлаар батлуулах;

5.3. Салбар хорооны гишүүд нь өөрийн хариуцсан чиг үүргийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан чиг үүргийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлыг тус тусын байгууллагын төсөвт суулгаж санхүүжүүлнэ.

_____оОо_____

Монгол Улсын Засаг захиргаа, ертөнц дэвсгэрийн хөгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 60 дугаар зүйлийн 60.1.1, 65 дугаар зүйлийн 65.1, Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.4, 19 дүгээр зүйлийн 19.1.4, Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 227 дугаар тогтоолоор батлагдсан Жендэрийн үндэсний хорооны дүрмийг тус тус үндэслэн ЗАХИРАМЖЛАХ нь

1 Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хууль, Монгол Улсын үэт, дунд болон хугацааны бодлогыг баримт бичиг, хөгжлийн заримтуу хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, Хорооны даргасан шийдвэрийг хэрэгжүүлэх ажлын хэргийг байгуулж, биелэлтэд хяналт тавих, жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах асуудлаар явдал чиг үүрэг бүхий Жендэрийн салбар хорооны бүрэлдэхүүнийг нэгдүгээр ажиллах журмыг хоёрдугаар хаасралтаар тус тус баталсугай.

2 Харъяа нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, арга хэмжээг орон нутгийн эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн бодлогод төсвийн хамт тусгуулан батлуулж, хэрэгжилтэд хяналт тавих, үйлдлэг, арга зүйгээр ханган ажиллахыг Жендэрийн салбар хорооны дэд дарга (М.Хуягбаатар)-д даалгасугай.

3 Захирамжийн хэрэгжилтэд хяналт тавих ажиллахыг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Нийгмийн бодлогын хэлтэс (Б.Батбилүүн)-г үүрэг болгосугай.

ДАНГА П.ЛХАГВАХАВ